

ТЕМА ЧИСЛА: 130-РІЧЧЯ ЛЬВІВСЬКО-ВАРШАВСЬКОЇ ШКОЛИ

Від головного редактора

Міжвоєнний Львів славився насиченим філософським життям: відбувалися філософські конгреси і конференції, засідання філософського товариства, діяв філософський семінар тощо. І це завдяки Казимиру Твардовському – професору Львівського університету, засновнику Львівсько-Варшавської школи. Ця школа вже у міжвоєнний період була відома у Східній та Центральній Європі, а зараз результати її діяльності відомі у всьому світі.

Символічною датою заснування школи вважається 15 листопада 1895 року. У цей день Казимир Твардовський, двадцятидев'ятирічний професор, прочитав першу лекцію у Львівському університеті, обійнявши посаду професора кафедри філософії. Відтоді він узявся за відродження філософії у Львові. Професор розумів суть філософської роботи і те, як її організувати. У 1904 році саме завдяки йому постало Польське філософське товариство, а 1911 року заснувано часопис “Філософський рух” (“Ruch Filozoficzny”), який є одним із провідних філософських часописів у сучасній Польщі. Казимир Твардовський зумів підібрати таких студентів, які могли по-філософському працювати та були віддані філософії. Школа Твардовського є інтернаціональною. Серед його учнів, які відвідували заняття професора та які згодом захистять під його керівництвом дисертації або опублікують монографії, зазнають його ідейного та методологічного впливу, були не лише поляки та євреї, але й українці, тому їх також можна вважати учасниками цієї школи, а саме: Степана Балея, Олександра Кульчицького, Іларіона Свенціцького, Степана “Тудора” Олексюка, Мирона Зарицького, Мілену Рудницьку, о. Василя Ільницького, Ярослава Кузьміва та інших.

Якщо учні Твардовського могли досліджувати те, що вони вважали за потрібне, тобто у школі не було жодних дослідницьких обмежень, то щодо методології досліджень такі обмеження існували, бо саме методологія була об'єднувальним чинником школи; її поділяли всі учні Твардовського. Ця методологія складалася з аналізу понять та періоджерел, застосування логіки для формування чіткого мислення і висловлення думок. Зараз така методологія називається аналітичною. Тому школу Твардовського часто зараховують до аналітичної школи початку ХХ століття.

Це число журналу “Гуманітарних візій” присвячено школі Твардовського, якій у 2025 році виповнюється 130 років з дня заснування. Читачам запропоновано інтерв'ю з президенткою Львівського філософського товариства імені Казимира Твардовського Ольгою Гончаренко та головою Ради засновників Товариства Степаном Іваником, а також статті українських дослідників спадщини Львівсько-Варшавської школи.

Головний редактор
Ігор Карівець